

starih opek, lonc, brenčenih bucek in zlasti starih rimskih denarjev; tudi dva stara napisa sta se v bližnjici našla. (G. Kankel, ondašnji kaplan imajo tistih starih denarjev še več hranjenih). (Konec sledi.)

Nove slovenske bukve.

„*Glasnik slovenskega slovstva*“. Izdal Anton Jančič, začasni učitelj slovenščine in nemščine, zgodovine in zemljopisa na c. k. gimnaziji in realki v Celovcu. 1. zvezek.

Že dolgo napovedana knjižica, posvečena preslavnemu gospodu dr. Fr. Miklošiču, rektorju magnifiku dunajskega vseučilišča itd. je prišla obdarovana z mnogim lepoznavskim blagom te dni na svetlo. Ž njo se je oživila iznova „slovenska bčela“, s tim razločkom, da nam je marljivi gospod vrednik namest posamnih listkov podal na enkrat čez 5 pól debelo knjižico, ktera razpada v pesniški in prozaični del, in v kateri nahajamo več dobroznanih slovenskih pisateljev, kakor gg. Cegnar-ja, Valjavca, Jeriša, Volčiča in Praprotnika, ki so z gosp. vradnikom vred spisali mnogo krasnih izvirnih ali poslovenjenih narodnih in družih pesem, natoroznanskih, krajo- in narodopisnih in družih lepoznavskih reči. S posebnim veseljem smo brali opis Teržaškega mesta in življenja, ki ga nam je gosp. Cegnar prav živo pred oči postavil. Lepo delo je Homerove Odiseje 1. spev, ki ga je poslovenil M. Valjavec. Mična povest je Jerišatova slepa Marica. Znaminivi sestavki so Nestor in nekdanje mesto Kijev, čertice iz ruskega basnoslovja in še več družih. — Prijatnom domačega lepoznavskega slovstva tedaj živo priporočamo prvi zvezek „*Glasnika*“, ki sopet pričuje neutrudljivo delavnost častitega gosp. izdatelja, kteri zasluži, da ga verlo podpirajo domoljubi. Obljubil nam je v naznanilu tudi v 2. zvezku nabero mnogo lepih znamenitih sestavkov; le to bi želeli (ker se knjižica ta „*glasnik slovenskega slovstva*“ imenuje) da bi obsegala popolno naznanilo vsih slovenskih knjig, ktere izhajajo čez leto, in z dostavljeno kratko ali obširnišo kritiko, ker to bi — saj po naših mislih — še le prav opravičilo ime „*glasnika*“ ali „*oglasovavca*“ slov. slovstva. Sploh važno delo bi bilo, ako bi se nam podala v katerem zvezku cela bibliografija slovenska poslednjih časov.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Planine (Stockendorf) nad Černomljem 16. maja. Kakor sem vam bil preteklo jesen našo slabo letino popisal slabe nasledke slutivši, tako se je, žalibog! tudi pripetilo. Ljudje so že ob novem letu tako stradati začeli, da so bolj siromašni glogove hrušice po ternji brali, jih posušene med tropine, ovès in piro mešali, s to moko zelje in repo podmetali, in tak tudi močnik jedli. Iz tega in družih reči človeškemu želodcu nezdravih se je zakotil legar (tifus) na Kleči, ki ima 11. številc in ni izpustil ne ene. V hiši Nr. 1 je 12 oseb, pa vse je napala ta bolezen do enega otroka, ki je pri sisku. Polje in nogradi so tem revam neobdelani zaostali. Med vsimi bolniki ste prec od začetka le dve ženi umerle, pa bi morebiti tudi tiste ne bile umerle, ako bi bila zdravniška pomoč prec pri roki bila. Za nekaj časa je bila pojnjala bolezen, da smo mislili: zdaj je bo konec; toda so zopet zdaj eni zboleli in le zadnja hiša se še v bran stavi. Druge vasi so še zmiraj zdrave. Čudne stopinje dela ta bolezen: s početka biva bolnik boječ in nemiren, za tem pade v mertvilo, da se nič nečuti, ne vidi in ne sliši, le v gerlu mu hripa, po tem se godi čudo nepričakovano: bolnik zopet k sebi prihaja, se skoleha in ko

senca vleče, dokler spet delati zamore o 5. do 6 tednih. — Zdravniki jim dajejo za bljuvati in ukazujejo odperte okna imeti.

Misli si, dragi bravec! 4 ali 5 bolnikov pod eno streho, zraven pa nobenega zernica žita v predalu, nobenega praha moke v ladiči, nobenega zerna soli v bukari, nobene žlice zabele v čubru, — pa ti ni treba dalej malati sirosčine! Od te prevelike reve ganjeni naši Černomeljski gg. uradniki, ki so vsi blagega serca, so drage volje med sabo milošnjo složili na prošnjo zdravnika g. Gruma, in te bolnike z mesom, soljo in kruhom za nekaj časa previdili. Bog jim plati!

Ako bi se kak človekoljub, ki v svojem obližju takošne nadloge ne čuti, pri obilnosti svojega premoženja na te lakote pogibajoče siromake ozreti blagovolil, naj bi se to milošnjo poslati dostajal na podpisanega, ki jo bo gotovo po njegovi volji na pravi kraj odrajtal. Milo se človeku stori, ako pomisli, da pri tem stradanji tje do velike maše v teh merzlih krajih od pridelka pomoči ni! Juri Kobe, lokalist.

Iz Višnjegore. C. — V velikem strahu je bila Višnjagora 13. dan t. m. Precej po zvečernem zvonenji se oglasi véliki zvon farne cerkve z žalostnim terkanjem v eno plat, Višnjanom in vsi okolici oznanovaje silo ognja. Blizo farne cerkve in ravno tako blizo višnjiskega mesta, se je vnela velika hiša; ogenj je tako hitro okoli sebe segal, da v pol uri je bila hiša in troje drugih poslopij, to je, štala in gumno, v plamenu. Privrelo je veliko ljudi, sila močno so branili in ubranili so večjo nesrečo, ki je žugala celemu mestu; posebno marljivo se je obnašal gosp. komisar Gutman; tudi žendarji in nekteri Višnjiski mestjani so si prizadevali ogenj ustaviti. Pravijo, da je zažgal neki hudoben 15 let star fantè. Najhujši je, da pogorelec ni bil zavarovan. — Tudi v Zatičini je bil 16. dan t. m. ponoči ogenj, ki je pokončal eno hišo in eno štalo. Hiša je bila zavarovana, kar bo pogorelcu dobro zaleglo. Žalostno je, da zraven drugih nadlog nas še take nesreče obiskujejo! Žalostno pa je tudi, da se hišni gospodarji še niso vsi spametovali, da bi zavarovali svoje poslopja škode ognja, ki jih vsako uro zadeti utegne!

Iz Dovjega na Gorenskem 20. maja. ☉ Ker se v več krajih nove šole napravljajo, moram nekoliko od naše povedati, ki se je tudi še le preteklo jesen ustanovila, in začel se je po navadi uk o vsih svetih. Res! pravo veselje je bilo viditi, ko se je koj prvi dan okoli sto otrok v šolo zapisati dalo, in komaj je bilo 14 dni, jih je bilo 123 v vsakdanji šoli, namreč: 68 fantov in 55 dekličev. Res, lepo število učencov, ki pričuje, da je dosto starišev za poduk svojih otrok skerbni; čast in hvala jim! Ali pa imate tudi učilnico za toliko otrok? bi utegnil kdo vprašati. Dobro bi bilo, ako bi jo imeli, toda ljudje so pred voz kupili kakor konja. Za učitelja so skerbili, na sobo pa, kje bo učil, niso mislili. Učitelj je prišel in treba je bilo mu še le začasnega stanovanja iskati, dokler se mu ni stara mežnarija izpraznila. Ali to stanovanje je tako, da Bog pomagaj! ne le polno merčesov, ampak je tudi tako mokro, da človek, ko se zjutraj prebudí, pregovoriti ne more. Za šolo smo dobili v vasi izbico, v ktero 50 otrok more; morali smo tedaj 2 razdelka napraviti, za fante dopoldan, dekleta popoldan, in vender so bili otroci celo zimo, posebno fantiči v veliki tesnobi. Kdaj pa se bo novo poslopje za šolo zidalo, ne vémo. Govori se sicer, da koj drugo leto, ali, dokler vikša gosposka molčí, bo vse zastoj. Ker je toliko otrok in sicer dobrih glavíc, bi bilo pač potrebno, da bi se jih usmilili in jim šolo sozidali.

Kdor hoče ptičice loviti,
Si mora kajbico kupiti.